

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU

2024 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	11
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	11
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	12
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	13
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	14
7. DENETİM BULGULARI	14

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kadrolar ve Personel Sayıları Tablosu	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu	6
Tablo 3: 2024 Yılı Sonu İtibarıyla Tedbir Bazlı Gerçekleşen Destek Ödemeleri	7
Tablo 4: Tedbir Bazlı Bütçe ve Fon Kullanım Durumu (Avro)	7

KISALTMALAR

AB :Avrupa Birliği

IPA :Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre–Accession Assistance)

IPARD :Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı (Instrument for Pre–Accession Assistance Rural Development)

TKDK :Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

TRGM :Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kurumun Muhasebe İşlemlerinin Farklı Birimler Tarafından Yürütülmesi ve Mali Tablolarının Konsolide Edilmemesi

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ülkemiz ile Avrupa Toplulukları Komisyonu arasında imzalanan ve IPA (Katılım Öncesi Yardım Aracı) çerçevesinde, Avrupa Birliği (AB) tarafından ülkemize yapılacak mali yardımın uygulanmasına ilişkin düzenlemeleri içeren Çerçeve Anlaşma ve IPARD Programı (Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı-Kırsal Kalkınma Programı) kapsamında yapılacak olan AB mali yardımının yönetimi ve uygulanmasına ilişkin hükümleri içeren Sektörel Anlaşma ile ortaya konan görevlerin, sorumlulukların ve çok yıllık yasal taahhütlerin yerine getirilmesini öngören Finansman Anlaşması ile ülkemize verilen bütçe uygulama görevlerini yürütmek maksadıyla, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) IPARD Ajansı olarak görevlendirilmiştir.

09.07.2018 tarihli ve 30473 sayılı 3'üncü mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 93'üncü maddesi ile 04.05.2007 tarihli ve 5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un bazı maddeleri ile fıkraları değiştirilmiş ve yürürlükten kaldırılmış olup, 5648 sayılı Kanun'un adı, "Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Hizmetleri Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmiştir.

Bununla birlikte, 15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 35'inci Bölümünde bulunan 489-505'inci maddelerinde Kurumun kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu çerçevede, ilgili Bölümde verilen görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip, özel bütçeli, bu Bölümde hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tâbi ve Bakanlığın ilgili kuruluşu olmak üzere Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu kurulmuştur.

TKDK daha önce, mülga Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kuruluşu iken, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince, Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili kuruluşu olmuştur.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 492'nci maddesinde Kurumun görev ve yetkileri;

"(1) Kurumun görev ve yetkileri ise şunlardır:

a) Faydalanıcıların desteklerden azamî ölçüde yararlanabilmeleri amacıyla tanıtım, bilgilendirme, eğitim ve yönlendirme faaliyetlerini yürütmek.

b) Proje ve faaliyet başvurularını almak, bunların ön incelemeleri ile yerinde kontrollerini yapmak, proje ve faaliyetleri başvuru şartları, değerlendirme ve seçim kriterlerine göre değerlendirmek.

c) Desteklenecek proje ve faaliyetleri belirlemek, uygulama sözleşmelerini hazırlamak ve başvurusu uygun görülen faydalanıcılarla sözleşme imzalamak, uygun bulunmayan başvurularla ilgili işlemleri yapmak.

ç) Proje ve faaliyetlere yönelik tahakkuk, ödeme ve muhasebe işlemleri ile bunlarla ilgili her türlü kontrolü gerçekleştirmek.

d) Proje ve faaliyetlerin uygulamasını izlemek, yararlanıcıların sözleşme şartlarını ve yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini takip etmek, bu amaçlarla gerekli kontrolleri yapmak.

e) İlerleme ve gelişmeleri raporlamak, Avrupa Birliği mevzuatını da dikkate alarak ihtiyaç duyulan bilgi, belge ve raporları hazırlamak, yetkili kurum ve makamlara sunmak.

f) Program ve desteklerin etkinleştirilmesi yönündeki görüş ve değişiklik önerilerini ilgili makamlara bildirmek.

g) Kurumun görevleri ve faaliyetleriyle ilgili güvenli bir veri tabanı ve bilgi işlem sistemi kurmak.

ğ) Kurumun faaliyetleri ile ilgili idarî düzenlemeleri yapmak.

... ”

olarak düzenlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kurum merkez ve taşra teşkilatından oluşmaktadır. Merkez teşkilatı hizmet birimlerinden, taşra teşkilatı ise 42 il koordinatörlüklerinden ve bu il koordinatörlüklerine bağlı 39 irtibat ofisinden meydana gelmektedir.

Merkez teşkilatı hizmet birimleri; Proje Hizmetleri Genel Koordinatörlüğü, Finansman Genel Koordinatörlüğü, Personel ve Destek Hizmetleri Genel Koordinatörlüğü, Hukuk Müşavirliği ve İç Denetim Koordinatörlüğünden ibarettir.

Kurumun insan kaynakları ise şu şekildedir:

Tablo 1: Kadrolar ve Personel Sayıları Tablosu

UNVALAR/TEŞKİLAT	Merkez Teşkilatı	Taşra teşkilatı	TOPLAM
Başkan	1	-	1
Genel Koordinatör	3	-	3
İç Denetim Koordinatörü	1	-	1
I. Hukuk Müşaviri	1	-	1
Koordinatör	7	-	7
İl Koordinatörü	-	34	34
Denetçi	14	-	14
Uzman	182	1201	1383
Mütercim	1	-	1
İdari Uzman	10	40	50
Destek Personeli	24	228	252
Sürekli İşçi	191	549	740
TOPLAM	435	2052	2487

*Görev yapılan hizmet birimi/il koordinatörlüğü bilgisi dikkate alınarak hazırlanmıştır.

4 sayılı Kararname'nin 502'nci maddesine göre Kurumda hizmetler, 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 27'nci maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personel eliyle yürütülür. Aynı zamanda 375 sayılı KHK'nın ek 25'inci, ek 26'ncı, ek 31'inci maddelerine göre de personel istihdam edilebilir.

Kurumun merkez ve taşra teşkilatında toplam 2487 personel istihdam edilmektedir. Aynı maddede, Kurumun merkez teşkilâtında istihdam edilecek personel sayısının yüz seksen kişiden fazla olamayacağı, sekreterlik, arşiv, idarî, malî ve personelle ilgili işlemleri yürütecek olan destek personelinin sayısının ise toplam personel sayısının yüzde yirmisini geçemeyeceği belirtilmektedir. Taşra personeli için ise böyle bir sınırlama bulunmamaktadır. Yukarıda yer verilen tabloda, merkez teşkilatı için öngörülen personel sayısı aşılmış gibi görünse de, gerçekte merkez teşkilatı için tahsis edilmiş olan 198 kadronun 54'ü boş olup, geçici görevlendirilen personel nedeniyle bu sayıya ulaşıldığı anlaşılmıştır.

04.10.2019 tarihli ve 30908 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “AB’den Sağlanacak Katılım Öncesi Fonların ve AB Birlik Programlarına Katılımın Yönetimi” konulu 2019/20 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’ne göre, IPA yönetimine ilişkin sorumlulukları bulunan kurumlar ile TKDK’nın bağlı, ilgili veya ilişkili olduğu kamu idareleri aşağıda gösterilmiştir.

1- Tarım ve Orman Bakanlığı: Kurum Bütçesini Tarım ve Orman Bakanı onaylamaktadır.

Bakanlık çatısı altındaki Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kuruluna, 5488 sayılı Tarım Kanunu’nun 17’nci maddesi gereğince; her yıl destekleme programlarının esaslarını ve araçlarını tespit ederek, bunların bütçe ödenek ihtiyaçlarını belirlemek, ilgili kuruluşlara teklif etmek, değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeleri belirlemek, desteklerle ilgili gerekli mevzuat düzenlemelerini izlemek ve değerlendirmek, kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulanan destekleme programlarında kuruluşlar arası koordinasyonu sağlamak görevi verilmiştir.

2- Katılım Öncesi Yardım Ulusal Koordinatörü (NIPAC): IPA kapsamında Türkiye Strateji Belgesi’nin ve program önceliklerinin, ulusal politika ve programlarla uyumlu olarak belirlenmesi ve bunların birbirleriyle tamamlayıcılığını sağlamak üzere, Katılım Öncesi Yardım Ulusal Koordinatörü olarak Avrupa Birliği Başkanı görevlendirilmiştir.

3- Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO): Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı görevlendirilmiştir. Türkiye’ye IPA II altında sağlanacak fonların mali yönetiminden, işlemlerin mevzuata uygun ve düzenli olarak yapılmasından, iç kontrol sisteminin etkin olarak çalışmasından, IPA çerçevesinde oluşturulan sistemin izlenmesinden genel olarak sorumludur.

4- Ulusal Programlama Uyum Koordinatörü (UPUK): Ulusal Programlama Uyum Koordinatörü olarak Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Başkan Yardımcısı görevlendirilmiştir.

5- Çok Yıllı Program Otoritesi: IPA, Türkiye Strateji Belgesi'nde yer alan çevre ve iklim eylemi, ulaştırma, rekabetçilik ve yenilik, eğitim, istihdam ve sosyal politikalar ile tarım ve kırsal kalkınma alanlarındaki sektörlerle ilişkin programların hazırlanması, ihale süreçlerinin yürütülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi, iletişim ve görünürlük faaliyetleri ve programların raporlanması ile uygulama sürecinde sağlam mali yönetim ilkesi çerçevesinde harcamaların mevzuata ve usule uygunluğunu sağlamaktan sorumlu kurumlardır. Kurum için Çok Yıllı Program Otoritesi Bakanlık (Yönetim Otoritesi)'tir.

6- Yönetim Otoritesi (MA): Bakanlık TRGM'ye (Tarım Reformu Genel Müdürlüğü) bağlı Avrupa Birliği Yapısal Uyum Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı olup, IPARD Programını etkin, etkili ve doğru bir şekilde yönetmekten sorumludur.

7- Sahtecilikle Mücadele Koordinasyon Birimi (AFCOS): Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığı AFCOS (Anti-Fraud Coordination Service) olarak, AB'den sağlanan mali kaynakların kullanımıyla ilgili inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak veya yaptırmakla görevlidir.

8- Denetim Otoritesi (AA): IPA'nın yönetim ve kontrol mekanizmalarının işlerliği ve etkinliğini denetlemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı Hazine Kontrolörleri Kurulu Başkanlığı, Denetim Otoritesi olarak görevlendirilmiştir.

9- Kırsal Kalkınma Programı İzleme Komitesi: Kırsal Kalkınma Programı İzleme Komitesinin oluşumu ve görevleri Sektörel Anlaşmanın ilgili hükümleri esas alınarak belirlenir. Komitenin sekretarya hizmetleri Bakanlık TRGM tarafından yürütülür.

10- Görev alanları ile ilgili diğer kamu idareleri, yerel idareler, odalar ve birlikler.

1.3. Mali Yapı

4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu başlıklı 35'inci Bölümünde yer alan 503'üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince Kurum bütçesi mali yıl itibarıyla Kurum tarafından hazırlanmakta, Tarım ve Orman Bakanı onayıyla yürürlüğe girmektedir.

TKDK'nın mali yönetim, bütçe ve muhasebe işlemleri Kurum tarafından çıkartılan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Cari Bütçe ve Muhasebe İşlemleri Yönergesi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

TKDK bütçe teklifi, bütçenin uygulanması, harcamaların gerçekleştirilmesi, faaliyet raporunun hazırlanması ve kesin hesabın çıkarılması süreçlerinde, analitik bütçe sınıflandırması ile tahakkuk esasına dayalı muhasebe sistemini kullanmaktadır.

Kurum bütçe teklifi, gelecek iki yılın bütçe tekliflerini içerecek şekilde hazırlanır. TKDK, Bakanlık TRGM ile ilişkilendirildiği için bütçe teklifini bu birime göndermekte ve TKDK'nın bütçesi TRGM bütçe teklifi içinde transferler hesap kodunda bütçeleştirilmektedir.

TKDK'nın 2024 yılı bütçe gerçekleştirmeleri 2 numaralı tabloda, 2024 yılı itibarıyla IPARD-II bütçe ve fon kullanımı ise 3 ve 4 nolu tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

GİDER KODU	GİDER TÜRÜ	2024 Bütçe Ödeneği (TL)	2024 Bütçe Gerçekleşmesi (TL)	Yıl Sonu Öd. Göre Gerçekleşme Oranı (%)
01	PERSONEL GİDERLERİ	2.335.969.032	2.297.487.517	98,35
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	429.155.858	412.605.942	96,14
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	373.224.671	307.464.481	82,38
05	CARİ TRANSFERLER	10.728.900	4.907.883	45,74
06	SERMAYE GİDERLERİ	8.620.000	7.209.953	83,64
TOPLAM		3.157.698.461	3.029.675.776	95,94

Yıl sonu itibarıyla, 3.029.675.776 TL bütçe gideri gerçekleştirilmiştir. Bütçe gider gerçekleşme oranı %95,94 düzeyindedir. Personel giderlerinin 2024 Bütçe Ödeneğine gerçekleşme oranı %98,35 ile bütçe giderlerinde en büyük paya sahiptir.

2024 yılında gerçekleşen bütçe gelirleri tutarı ise 2.976.994.348,68 TL olup, bu tutar içinde %99,35 oranı ile Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler en büyük paya sahiptir.

Faaliyet sonuçları tablosuna göre Kurumun 2024 yılı faaliyet gideri 3.035.814.284,82 TL, net faaliyet geliri 2.978.927.173,73 TL olup, dönem olumsuz faaliyet sonucu 56.887.111,09 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Sonu İtibarıyla Tedbir Bazlı Gerçekleşen Destek Ödemeleri

31.12.2024 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞEN ÖDEMELER (TL ve AVRO)						
TEDBİR	AB KATKISI (TL)	AB KATKISI (AVRO)	ULUSAL KATKI (TL)	ULUSAL KATKI (AVRO)	KAMU KATKISI (TL)	KAMU KATKISI (AVRO)
101	1.606.699.270,56	141.092.182,38	535.528.938,82	47.023.280,11	2.142.228.209,38	188.115.462,34
103	1.958.966.943,14	138.207.715,64	652.988.987,28	46.069.239,00	2.611.955.930,42	184.276.955,10
201	17.730.840,68	1.111.576,94	3.128.971,93	196.160,64	20.859.812,61	1.307.737,63
202	275.455.634,89	9.853.804,14	53.303.145,03	2.703.172,50	328.758.779,92	12.556.976,63
302	5.273.838.639,87	328.392.773,16	1.757.946.271,30	109.464.262,82	7.031.784.911,17	437.857.036,24
501	125.646.930,07	4.467.484,10	22.172.987,61	788.379,52	147.819.917,68	5.255.863,69
TOPLAM	9.258.338.259,21	623.125.536,36	3.025.069.301,97	206.244.494,59	12.283.407.561,18	829.370.031,63

Yapılan ödeme tutarının 101, 103 ve 302 tedbirinde %75'i, 201 ve 501 tedbirinde %85'i, 202 tedbirinde ise %90'ı AB tarafından, geriye kalan tutarlar ise Türkiye tarafından eş finansman katkısı olarak ödenmiştir.

2024 yılı itibarıyla IPARD-II bütçe ve fon kullanımı özetle şu şekildedir:

Tablo 4: Tedbir Bazlı Bütçe ve Fon Kullanım Durumu (Avro)

TEDBİRLER	2014-2020 BÜTÇE	ÖDEME	ÖDEME SONRASI KALAN BÜTÇE	GERİ ALIMLAR**	KALAN BÜTÇE
101-Tarımsal İşletmelerin Fizik Varlıklarına Yönelik Yatırımlar	130.740.000	141.092.182	-10.352.182	7.887.124	-2.465.059
103-Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklar Yönelik Yatırımlar	128.100.000	138.207.716	-10.107.716	8.101.517	-2.006.198
201-Tarım-Çevre, İklim ve Organik Tarım Tedbiri	3.720.000	1.111.577	2.608.423	2.594	2.611.017
202-Yerel Kalkınma Stratejilerinin Uygulanması -LEADER Yaklaşımı	11.960.000	9.853.804	2.106.196	2805,02	2.109.001
302-Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirmesi	318.800.000	328.392.773	-9.592.773	8.745.314	-847.459
501-Tekni Destek	7.680.000	4.467.484	3.212.516	0	3.212.516
TOPLAM	601.000.000	623.125.536	-22.125.536	24.739.354	2.613.817

* Geri alımlar tutarı bütçe miktarına dahil edilerek nihai bütçe elde edilmiştir.

2014-2020 dönemini kapsayan IPARD II AB Katkısı bütçesi 601 milyon avrodur. N+3 kuralı nedeniyle bütçenin son kullanım tarihi 31.12.2023 iken, 06.02.2023 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremlerin devam eden IPARD projeleri üzerindeki olumsuz etkisine bağlı olarak bütçenin son kullanım tarihi Avrupa Komisyonu'nun onayı ile

31.12.2024 tarihine uzatılmıştır. 2023 sonu itibarıyla ödemesi yapılan tutar yaklaşık 574 milyon avrodur. Ayrıca 2024 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 623 milyon avro ödemesi planlanan devam eden sözleşme bulunmaktadır. IPARD II bütçesinden ödenen tutar düşüldüğünde ve bütçeye 24,7 milyon avro olan geri alımlar eklendiğinde ise yaklaşık 2,6 milyon avro kalan bütçeyi oluşturmaktadır. Geri alımlar dolayısıyla, IPARD II programı kapsamında 2024 sonu itibarıyla yapılan ödemeler, program tahsisatından fazla olacak şekilde gerçekleşmiştir.

2021-2027 dönemini kapsayan IPARD III için ise 2024 yılı sonu itibarıyla Tedbir bazlı gerçekleşen ödemelerde ise yalnızca Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar tedbiri kapsamında 7.225.275 Avro tutarında avans ödemesi yapılmıştır.

Cari Bütçe ve Muhasebe İşlemleri Yönergesi'nin 34'üncü maddesinde TKDK muhasebe yetkilisince hazırlanacak mali tabloların neler olduğu belirtilmiş, aynı Yönerge'nin 32'nci maddesinde muhasebe işlemleri, dönem sonu işlemleri ve yönetim dönemi hesabı işlemleri hakkında Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinin kıyasen uygulanacağı ifade edilmiştir.

TKDK'nın kuruluş amacı, AB ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakları da kapsayacak şekilde, kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi çerçevesinde IPARD Programı fonlarını kullandırmaktır. IPARD Programı, AB tarafından aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın Kırsal Kalkınma bileşenidir. Bu program, AB'nin Ortak Tarım Politikası, Kırsal Kalkınma Politikası ve ilgili politikalarının uygulanması ve yönetimi için uyum hazırlıklarını ve bu kapsamda politika geliştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

2007-2013 dönemi IPARD I Programı, 2016 yılı sonu itibarıyla sona ermiştir.

2014-2020 dönemi IPARD II Programı ise, 27.01.2015 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından resmen onaylanmıştır. IPARD II Finansman Anlaşması, AB ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından karşılıklı imzalanmış ve 06.05.2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2021-2027 yılları arasında uygulanacak IPARD III Programı da Avrupa Komisyonu tarafından 14.03.2022 tarihinde onaylanmıştır. IPARD III dönemi için, Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması 13.12.2022 tarihli, Sektörel Anlaşma ise 07.04.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. IPARD III Finansman Anlaşması 6 Nisan 2024 tarih ve 32512

sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Avrupa Komisyonu ile yürütülen nota teatisi ile IPARD III Finansman Anlaşması yürürlük tarihi 8 Nisan 2024 olarak belirlenmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olmayan Kurumun muhasebe ve raporlama sistemi: TKDK Cari Bütçe ve Muhasebe İşlemleri Yönergesi'nde muhasebe yetkilisince hazırlanacak mali tabloların neler olduğu sayılmıştır. Yönerge'de hüküm bulunmayan hâllerde, ilgili mer’i mevzuat hükümleri incelenerek yapılan değerlendirme sonucunda Başkanlık Makamından alınan Olur'a göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

TKDK’nın IPARD bütçesini yürütmek üzere uyguladığı muhasebe ve raporlama sistemi: Muhasebe, hesap planı, kayıtlar, mali rapor ve tabloların neleri içereceği, ne şekilde hazırlanacağı vb. hususlar Sektörel Anlaşma kurallarına uygun olarak Avrupa Komisyonu ile bu amaçla yürütülen görüşmeler ve akreditasyonu sonucu kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

IPARD bütçesinin muhasebe işlemleri, mali rapor ve tablolarının hazırlanması Muhasebe Koordinatörlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. TKDK’nın muhasebe prosedürleri, Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları’na dayalı olarak hazırlanmıştır. Sektörel Anlaşma’da çerçevesi çizilen IPARD kayıtlarının özel gereklilikleri de (Sektörel Anlaşma'nın 42'inci maddesinde belirtilen döviz kuruyla ilgili gereklilikler gibi) prosedürlere eklenmiştir.

TKDK Muhasebe işlemleri çift taraflı kayıt, analitik ve tahakkuk esaslı muhasebe sistemine dayanmakta olup, muhasebe sisteminde hem avro hem de Türk lirası olarak işlem yapılmaktadır ve finansal yıl 1 Ocak’ta başlayıp, 31 Aralık’ta sona ermektedir.

Hesap planı, IPARD Programı uygulamasının içindeki işlemlerin veya olayların sunulmasında kullanılacak hesapları tanımlamaktadır. İşlem veya olayın niteliğine bağlı olarak, gerçekleşmiş işlemler bilanço, gelir, gider hesaplarına kaydedilirken; varlık, yükümlülük, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için nazım hesaplar kullanılmaktadır.

Hesap planı, toplam maliyet, taahhüt edilmiş harcama, taksitler ve son ödemelerin her il, tedbir ve alt tedbir ile proje (sözleşme) için üretilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Ayrıca, gerekli olduğu hallerde hesaplar, topluluk veya ulusal katkı olması bağlamında finansmanın kaynağını da belirtmektedir. Hesap planı hesap kodu, tedbir kodu, alt tedbir kodu, bütçe kalemi kodu gibi kodları içermektedir. Bu kodlar, hesapların sınıf, tip, kategori, grup ve alt gruplarını belirlemektedir.

Muhasebe sistemine kayıt için tedbir, alt tedbir, il, sözleşme, faydalanıcı ve taksit kodlarını gösterecek şekilde altı haneli hesaplar kullanılmaktadır.

Hazırlanan finansal tablolar Bilanço, Gelir Tablosu, Nakit Akış Tablosu ve Finansal Tablo Notlarından oluşmaktadır.

Finansal tablolar yıllık olarak hazırlanıp, bütün bir finansal yılı kapsamakta ve yıllık hesaplar TKDK Başkanı tarafından onaylanmaktadır.

Finansal Tablolar, Sektörel Anlaşma'nın ve Uluslararası Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'nin gerekliliklerine uygun olarak hazırlanmaktadır.

Kurumun mali raporlama sistemi iki şekildedir:

1) IPARD Programı fonunun (%50-90)'ı AB, (%10-25)'i Türkiye Cumhuriyeti tarafından karşılanmakta ve bu destek "kamu katkısı" olarak adlandırılmaktadır. IPARD Programının uygulanmasında gerek AB'den gelen fonların gerekse ulusal bütçeden yapılan katkının hibe olarak dağıtımında AB mevzuatı ve kuralları geçerlidir. IPARD Programı nedeniyle hazırlanan raporlar şu şekilde özetlenebilir:

- Aylık Raporlar: Defteri Kebir, Mizan

- Üç Aylık Raporlar: Bilanço, Gelir Tablosu, Giderlerin ve Gelirlerin Deklarasyonu (Form D-1)

- Yıllık Raporlar: Finansal Yıl İçin Hesapların Yıllık Deklarasyonu (Form D-2)

2) Kurumun cari faaliyetlerini yürütmek üzere ulusal bütçeden verilen ödeneklerle yapılan harcamalar ile ilgili olarak Cari Bütçe ve Muhasebe İşlemleri Yönergesi gereğince yıllık konsolide yönetim dönemi ve eki tabloların hazırlanması ve yıllık Yönetim Dönemi Hesabının ilgili yerlere verilmesi de mali raporlama sisteminin diğer yönünü oluşturur. Projeleri desteklemek üzere tahsis edilen bütçe ödeneklerinden Kurumun cari giderleri için harcama yapılamaz. Proje kaynaklı işlemler Kurum cari bütçe hesabı ile ilişkilendirilemez ve cari bütçe hesabı üzerinden yürütülemez.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Ancak, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun varlık ve yükümlülükleri ile yıllık faaliyet sonuçları tüm işlemleri içerecek şekilde muhasebeleştirilmediği ve raporlanmadığı, bunun yerine cari bütçe ve IPARD bütçesi olmak üzere iki ayrı muhasebe sistemi ile muhasebeleştirildiği, Sayıştay'a verilen mali tabloların ise sadece cari bütçe işlemlerine ilişkin varlık ve yükümlülükleri ile faaliyet sonuçlarını içerdiği, IPARD bütçesine ilişkin varlık ve yükümlülükler ile faaliyet sonuçlarını içermediği tespit edilmiştir. Bu nedenlerle IPARD bütçesine ilişkin varlık ve yükümlülükler ile faaliyet sonuçları denetim kapsamı dışında tutulmuştur.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olmaması sebebiyle bu kapsamda hazırlanmış bir performans programı bulunmamaktadır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olmaması sebebiyle bu kapsamda hazırlanmış bir faaliyet raporu bulunmamaktadır. İdare 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata tabi olmadığından, ilgili Kanun çerçevesinde hazırlanmış bir İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı bulunmamaktadır.

İzleme Standartları

İdare 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığından Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümleri gereğince gerçekleştirilen iç kontrol sistemi değerlendirilmesi söz konusu değildir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup; 1 iç denetim koordinatörü ve 12 iç denetçi bulunmaktadır. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun 2024 yılına ilişkin olarak “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” başlığı altında açıklanan, yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilemeyen IPARD bütçesine ilişkin bilanço (varlık ve yükümlülükler) ve faaliyet sonuçları ile ilgili hesap alanlarına görüş bildirilememektedir. Bununla birlikte denetlenen alanlara ilişkin olarak yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tabloların tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kurumun Muhasebe İşlemlerinin Farklı Birimler Tarafından Yürütülmesi ve Mali Tablolarının Konsolide Edilmemesi

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun varlık ve yükümlülükleri ile yıllık faaliyet sonuçları tüm işlemleri içerecek şekilde muhasebeleştirilmediği ve raporlanmadığı, bunun yerine cari bütçe ve IPARD bütçesi olmak üzere iki ayrı muhasebe sistemi ile muhasebeleştirildiği, Sayıştay’a verilen mali tabloların ise sadece cari bütçe işlemlerine ilişkin varlık ve yükümlülükleri ile faaliyet sonuçlarını içerdiği, IPARD bütçesine ilişkin varlık ve yükümlülükler ile faaliyet sonuçlarını içermediği tespit edilmiştir.

15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile ilgili hükümleri içeren 35’inci bölümünde yer alan;

“Gelir ve giderler ile yönetilecek hesaplar” başlıklı 503’üncü maddesinde; Kurumun gelirlerinin, genel bütçeden Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek, Avrupa Birliği ve diğer uluslararası fonlardan sağlanacak kaynaklar ve diğer gelirler olarak, Kurumun giderlerinin ise proje ve destekleme giderleri, tanıtım ve eğitim giderleri, taşınır ve taşınmaz mal ile hizmet alım giderleri, yönetim ve personel giderleri, görevlerle ilgili diğer giderler olarak belirlendiği, Kurum bütçesinin malî yıl itibarıyla Kurum tarafından hazırlanarak ve Bakan onayıyla yürürlüğe gireceği ifade edilmektedir.

Anılan bölümün;

“Hizmet birimlerinin görevleri” başlıklı 496’ncı maddesinde; Kurumun hizmet birimlerine ve görevlerine yer verilmiş, söz konusu birimler arasında bulunan;

Finansman Genel Koordinatörlüğünün bünyesinde bulunan Muhasebe Koordinatörlüğünün görevleri; uygulamayla ilgili muhasebe işlemlerini gerçekleştirmek, yapılan sözleşmelerde Kurum adına doğan yükümlülükleri ve gerçekleştirilen ödemeleri veri tabanına kayıt etmek, ödemelere ilişkin kayıtların üçer aylık ve yıllık raporlarını hazırlamak, ilgili birimlere iletmek, ödemelerle ilgili hesap ve belgeleri iç ve dış denetime hazır bulundurmak, başkan tarafından faaliyet alanlarıyla ilgili verilecek diğer görevleri yerine getirmek,

Personel ve Destek Hizmetleri Genel Koordinatörlüğünün bünyesinde bulunan Personel İşleri Koordinatörlüğünün görevleri ise , Kurumun insan kaynakları politikası ve planlaması konusunda çalışmalar yapmak ve Başkana tekliflerde bulunmak, Kurum personelinin atama, istihdam, eğitim, nakil, sicil, terfi, görevlendirme, ücret, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek, Kurumun ihtiyacı olan her türlü mal ve hizmet satın alma, kiralama, bakım, onarım, temizlik, araç gereç malzeme temini, aydınlatma, ısıtma, su, haberleşme, sağlık ve benzeri her türlü, idarî ve malî hizmetleri yürütmek, genel evrak, arşiv ve dokümantasyon faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, Kurum personelinin yurt içi ve yurt dışında yapacağı çalışmaları organize etmek, Kurumun basın, yayın ve halkla ilişkiler görevlerini yürütmek, Kurumda sivil savunma ile ilgili hizmetleri yürütmek, Başkan tarafından faaliyet alanlarıyla ilgili verilecek diğer görevleri yerine getirmek,

olarak sıralanmıştır.

Söz konusu Kararname hükümleri uyarınca Kurumun tüm gelir ve giderlerinin tek bir bütçede toplanarak mali tablolarının da buna göre düzenlenmesi, ayrıca tüm muhasebe işlemlerinin ise Muhasebe Koordinatörlüğü tarafından yerine getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Ancak uygulamada, Personel İşleri Koordinatörlüğü bünyesinde yer alan Bütçe ve Muhasebe Ünitesinin, Kurumun cari bütçesinin hazırlığı ve takibi, harcama birimlerinin ödeneklerinin tahsisi ve takibi, muhasebeye ilişkin, merkez harcama birimlerinin cari bütçeye ilişkin tüm muhasebe kayıtları ve takibi, ödemeler, banka işlemleri, vergi ve SGK ödemeleri ve cari bütçenin kullanımı, İl Koordinatörlüklerinin cari muhasebe işlemlerinin gözetim ve denetim işlemlerini yerine getirmekte olduğu, anılan Ünitenin Kurumun cari bütçesine ilişkin muhasebeleştirme ve raporlama (mali tablolarını) işlemlerini yürüttüğü,

Finansman Genel Koordinatörlüğü bünyesindeki Muhasebe Koordinatörlüğü'nün ise IPARD kapsamındaki iş ve işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlama işlemlerini yürüttüğü,

Diğer taraftan bütçenin herhangi bir ayrıma (cari bütçe-IPARD bütçesi) tabi tutulmaksızın Bakan onayıyla yürürlüğe girmesi gerekirken yalnızca cari bütçe için onay alınarak söz konusu bütçenin yürürlüğe girdiği, IPARD kaynakları (kamu katkısı dahil) için ise Bakan onayı alınmaksızın yürürlüğe konulduğu,

anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 496'ncı maddesi uyarınca Kurumun muhasebe işlemlerinin yürütülmesi Muhasebe Koordinatörlüğünün görevleri arasında olup, Personel İşleri Koordinatörlüğünün muhasebeleştirmeye ilişkin herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

Uygulamaların Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Cari Bütçe ve Muhasebe İşlemleri Yönergesine göre yürütüldüğü, Yönergede ise yalnızca cari bütçe ve buna ilişkin mali tablolara yönelik usul ve esasların belirlendiği, Avrupa Birliği ve diğer uluslararası fonlardan sağlanacak kaynaklar ile eş finansman bütçesi ile ilgili iş ve işlemlerin bu Yönerge kapsamı dışında tutulacağına ilişkin hükümlere yer verildiği anlaşılmış olup, bahse konu Yönergenin, kapsam yönünden, 4 sayılı Kararnamenin 496'ncı ve 503'üncü maddelerinin birlikte değerlendirilmesi neticesinde anılan maddelerde iki ayrı bütçe ve mali raporlamaya yer verilmediği göz önünde bulundurulduğunda Kararnameye uygun şekilde düzenlenmediği görülmektedir.

Kurumun tüm varlıklarını, yabancı kaynaklarını ve öz kaynaklarını konsolide şekilde gösteren bilançoya, yine Kurumun elde ettiği gelirleri, yaptığı giderleri, mali ve mali olmayan varlıkların yönetimi ile yükümlülüklerine ilişkin işlemlerden kaynaklanan gelir ve giderleri gösteren faaliyet sonuçları tablosuna IPARD kapsamında düzenlenen bilanço ve gelir tablosu sonuçlarının yansıtılmadığı anlaşılmaktadır.

Anılan Kararnamede Kurumun gelirlerinin, genel bütçeden Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenek, Avrupa Birliği ve diğer uluslararası fonlardan sağlanacak kaynaklar

ve diğer gelirler olarak, Kurumun giderlerinin ise proje ve destekleme giderleri, tanıtım ve eğitim giderleri, taşınır ve taşınmaz mal ile hizmet alım giderleri, yönetim ve personel giderleri, görevlerle ilgili diğer giderler olarak belirlendiği göz önüne alındığında, Kurumun, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi amacıyla Kararname gereği;

- Bütçelerin (cari bütçe-IPARD bütçesi) tamamını içerecek şekilde Bakan onayı alınmak suretiyle yürürlüğe konulması,

- Kurum cari bütçesine ilişkin hazırlanan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosu ile IPARD kapsamında hazırlanan bilanço ve gelir tablosunun konsolide edilerek Sayıştay'a verilmesi,

-Kurumun tüm muhasebe işlemlerinin ise Muhasebe Koordinatörlüğü tarafından yürütülmesi, teşkilat yapısının Kararnameye uygun olarak düzenlenmesi,

- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Cari Bütçe ve Muhasebe İşlemleri Yönergesinin de bu doğrultuda düzenlenmesi,
gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>